

Minderårigas arbetsmiljö

(AFS 2012:3, Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om minderårigas arbetsmiljö, Så får barn och ungdomar arbeta)

Som ansvarig för arbetsmiljön ska du följa Arbetsmiljöverkets föreskrifter om systematiskt arbetsmiljöarbete. Enligt föreskrifterna ska arbetsgivaren regelbundet undersöka arbetsförhållandena och bedöma riskerna för att någon kan komma att drabbas av ohälsa eller olycksfall i arbetet.

Tänk på att minderåriga har en begränsad livs- och yrkeserfarenhet och kan inte alltid avgöra vad som är säkert och vad som utgör risk.

4 § Arbetsgivare, uppdragsgivare, skolhuvudmän och praktikgivare ska genomföra en undersökning och riskbedömning med särskild hänsyn till att arbetsuppgifter och skoluppgifter kan komma att utföras av minderåriga som ännu inte är fysiskt eller psykiskt mogna.[...] (AFS 2012:3)

Det är alltså du som chef som ska undersöka och bedöma (genomföra en riskbedömning) om minderåriga kan klara av att utföra de aktuella arbetsuppgifterna, utifrån arbetets art och den minderårigas förutsättningar. Riskbedömningen ska ta särskild hänsyn till att arbetsuppgifterna kommer att utföras av minderåriga som ännu inte är fysiskt och psykiskt mogna.

Eftersom bestämmelserna preciserar de krav på riskbedömning som finns i Arbetsmiljöverkets föreskrifter om systematiskt arbetsmiljöarbete omfattas riskbedömningen i bestämmelsen av skriftlighetskravet i de föreskrifterna. De åtgärder som behöver göras enligt riskbedömningen ska vidtas innan arbetet påbörjas.

Bedömningen ska ta hänsyn till minderårigas

- Fysiska och psykiska mognad
- Ålder
- Övriga förutsättningar
- Om arbetet kräver stort ansvarstagande
- Om arbetet är fysiskt eller psykiskt tungt

Introduktion och handledning

Det är viktigt att du som arbetsgivare ger den minderåriga en ordentlig introduktion där du informerar om arbetsuppgifterna och vilka risker som finns. För minderåriga ska du dessutom utse en handledare.

I introduktionen ska du informera

- om vilka arbetsuppgifterna är och vad den minderåriga inte får göra
- hur verktyg och maskiner fungerar vilka arbetsmiljöregler som gäller
- vilka risker som finns och hur man kan skydda sig mot dem
- kontrollera och försäkra dig om att den minderåriga har förstått

Enkel checklista för riskbedömning

- *Bedöm vilka arbetsuppgifter den minderåriga ska utföra*
- *Undersök vilka riskkällor det kan finnas i uppgiften*
- *Fundera på om en bristande mognad eller fysisk utveckling kan bli ett problem*
- *Uppskatta hur allvarliga riskerna kan vara (utifrån sannolikhet och konsekvens)*
- *Vidta åtgärder som behövs för att ta bort eller förebygga riskerna*

Handledaren ska informera om vilka arbetsuppgifterna är och vilka risker som kan finnas på arbetsplatsen.

Handledare ska alltid finnas tillgänglig för frågor och stöd till den minderåriga.